

**Svar på fråga 2023/24:884 av Nadja Awad (V)
Försäkringskassans återkrav**

Nadja Awad har frågat mig om jag avser att följa upp konsekvenserna av Försäkringskassans förändrade återkrav för enskilda.

Försäkringskassan arbetar aktivt för att motverka felaktiga utbetalningar och för att beslut om ersättningar ska bli korrekta från början. Felaktiga utbetalningar kan leda till återkrav som drabbar enskilda och familjer. Därför är det viktigt att såväl Försäkringskassan som enskilda noggrant granskar ansökningar i syfte att undvika felaktigheter.

Sedan den 1 september 2022 gäller nya bestämmelser som innebär att Försäkringskassan kan lämna en skuld direkt till Kronofogdemyndigheten för indrivning utan att först ansöka om betalningsföreläggande eller driva en process i allmän domstol. Sedan lagändringen trädde i kraft har Försäkringskassan sett över sina rutiner för beviljande av avbetalningsplaner och ändrat dem. Numera beviljar Försäkringskassan som huvudregel

avbetalningsplaner om högst ett år. Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) har i slutet av mars 2024, som svar på ett regeringsuppdrag, konstaterat att detta förhållningssätt är mer i linje med regelverket som gäller för återbetalning av statliga fordringar än avbetalningsplaner som löper över längre tid (ISF 2024:2 Försäkringskassans återbetalningsverksamhet). Denna ordning innebär att staten kan få tillbaka felaktigt utbetalda ersättningar och bidrag på ett mer effektivt sätt.

Det är positivt att skulder till staten för felaktigt utbetalda ersättningar och bidrag från vår gemensamma välfärd numera kan regleras skyndsamt. En snabbare hantering förebygger långvarig skuldsättning, som riskerar att påverka såväl familjer som enskildas ekonomi under lång tid. Att felaktigt utbetald ersättning återbetalas är också viktigt för tilltron till och legitimiteten för den skattefinansierade välfärden.

Regeringen gav i regleringsbrevet för 2023 Försäkringskassan i uppdrag att redovisa vilka åtgärder myndigheten har vidtagit för en effektiv och ändamålsenlig återkravs- och fordringsverksamhet och vilka konsekvenser åtgärderna har fått för enskilda och för staten. Uppdraget redovisades den 22 februari 2024. Av svaret framkommer att fler har återbetalat sin skuld inom ett år och att den långvariga skuldsättningen, som tidigare bidrog till att skulden ökade med ränta och avgifter,

minskar. Försäkringskassans svar och ISF:s rapport analyseras nu närmare i Regeringskansliet.

Stockholm den 15 maj 2024

Anna Tenje